

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3477/2022. (XII. 6.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.880/2021/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.880/2021/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert az véleménye szerint sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 1.1. Egy tulajdonos (az alapügy felperese) közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítása iránt keresetet terjesztett elő a társasház ellen. Az indítványozó alperesi oldalon I. rendű beavatkozóként lépett be a perbe. A felperes kizárólag amiatt kérte a határozatok érvénytelenségének a megállapítását, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó sem a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Tht.) 33. § (1) bekezdése, sem a 35. § (2) bekezdése alapján nem volt jogosult a 2016. október 10-ei közgyűlés összehívására.
- [4] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a közgyűlési meghívóban az indítványozó közös képviselői, illetve intézőbizottsági elnöki tisztsége alapjául szolgáló határozatok mind érvénytelenítésre kerültek, illetve hogy a vizsgált időszakban 2015. június 8. és 2016. október 10. között egy Kft. volt az alperes közös képviselője. Az elsőfokú bíróság tájékoztatta az alperest, hogy neki kell bizonyítania azt, hogy a társasház összes tulajdoni hányad 1/10-ével rendelkező tulajdonostársak a napirend, az ok és a közgyűlési határozatra tett javaslat megjelölésével írásban kérték a Kft.-től a közgyűlés összehívását, aki a kérés kézhezvételétől számított 30 napon belüli időpontra nem hívta össze a közgyűlést, ezért az azt követő 15 napon belüli időpontra jogosult volt az indítványozó a közgyűlés összehívására. Az alperes a kioktatás ellenére a fentieket nem bizonyította, bizonyítékot nem csatolt, bizonyítási indítványt nem tett. Mindezekből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó sem a Tht. 33. § (1) bekezdése, sem a 35. § (2) bekezdése alapján nem volt jogosult a 2016. október 10-ei közgyűlés összehívására, így az ezen a közgyűlésen hozott valamennyi határozat jogszabályba ütközés miatt érvénytelen.
- [5] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészítette ki, hogy a Kft. által 2016. június 2-ára összehívott 17 óra 30 perckor megkezdett közgyűlésen elfogadott határozat 2016. szeptember 30-ig megbízta a Kft.-t az alperes közös képviseletének ellátásával.
- [6] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy alaptalanul kifogásolta fellebbezésében az I. rendű alperesi beavatkozó azt, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság nem tekintette őt az alperes törvényes képviselőjének. Nem támasztják alá az I. rendű alperesi beavatkozó álláspontját a fellebbezéséhez csatolt okiratok, sőt a 2021. szeptember 16-ai közgyűlési jegyzőkönyv kifejezetten cáfolja azt. A jegyzőkönyvből megállapíthatóan a két tulajdonosi kör jelenleg is azonos időpontban párhuzamosan tart közgyűléseket, melyeken egyidejűleg választanak közös képviselőt, illetve intézőbizottsági elnököt. Az I. rendű alperesi beavatkozó által csatolt meghívó azt is tartalmazza, hogy a másik tulajdonosi körhöz tartozó 26 aláíró, valamint az „alképviselőt” kizárják a közgyűlésen való jelenlétből. A fentiekből nyilvánvaló, hogy az alperes törvényes képviselőjének személye továbbra sem igazolt, ezért a másodfokú bíróság végzésével elutasította az I. rendű alperesi beavatkozónak az ügygondok felmentése iránti kérelmét.
- [7] Arra helytállóan hivatkozott fellebbezésében az I. rendű alperesi beavatkozó, hogy az őt törvényes képviselővé választó 2016. június 2-ai közgyűlés érvénytelenségét csak 2017. május 24-én állapította meg jogerősen a bíróság, így a perbeli közgyűlés összehívásakor, 2016. szeptember 20-án nem lehetett érvénytelennek tekinteni

az öt törvényes képviselővé választó 2016. június 2-ai közgyűlési határozatot. A társasház törvényes képviselőjének megválasztása ugyanis olyan irreverzibilis tény, amely utóbb nem tehető meg nem történtté. A közös képviselő (intézőbizottsági elnök) megválasztásáról szóló közgyűlési határozat érvénytelenségének bírói megállapítása *de facto ex nunc* hatályú (BH2018.85.). Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor az érvénytelenséget megállapító ítélet visszamenőleges hatályára tekintettel tekintette érvénytelennek a közgyűlés összehívásakor az I. rendű alperesi beavatkozó képviseleti jogát megalapozó határozatot. Ennek ellenére alaptalanul hivatkozott az I. rendű alperesi beavatkozó arra, hogy a perbeli közgyűlés összehívásának időpontjában, 2016. szeptember 20-án öt kellett az alperes törvényes képviselőjének tekinteni. Nem hagyható figyelmen kívül ugyanis az, hogy az ügygondnok kirendelésére okot adó fentebb részletezett körülmények már 2016. szeptember 20-át megelőzően fennálltak. A perbeli közgyűlés összehívását megelőzően már mindkét tulajdonosi kör egy időpontban tartott közgyűlést és választott közös képviselőt, illetve intézőbizottsági elnököt, amiből következően már 2016. június 2-án (és azt követően) sem volt megállapítható az alperesi törvényes képviselő személye, hiszen a társasháznak egy időpontban csak egy törvényes képviselője lehet. Ezen túl a 2015. június 8-ai a Kft.-t közös képviselővé választó közgyűlési határozat érvénytelenségét bíróság nem állapította meg. Miután a fentiekre tekintettel már 2016 szeptemberében is bizonytalan volt az alperes törvényes képviselőjének személye, az indítványozó nem volt tekinthető annak, aminek következtében nem volt jogosult a Tht. 33. § (1) bekezdése alapján a közgyűlés összehívására.

- [8] Értelmezhetetlen az a fellebbezési hivatkozás, hogy amennyiben az I. rendű alperesi beavatkozó intézőbizottsági elnökként jogosult volt a közgyűlés összehívására, akkor a tulajdonosi felkérés is megalapozott. A közgyűlést vagy a Tht. 33. §-a, vagy a 35. § (2) bekezdése alapján lehet összehívni, a két eljárás együttes alkalmazása azonban fogalmilag kizárt. A Tht. 35. § (2) bekezdésére alapított kereset tekintetében helyesen osztotta ki az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet. Az I. rendű alperesi beavatkozó fellebbezésében sem a bizonyítási terhet nem vitatta, sem azt, hogy annak nem tett eleget, ezért megalapozottan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az I. rendű alperesi beavatkozó a Tht. 35. §-a alapján sem volt jogosult a közgyűlés összehívására.
- [9] Az alperes észrevétele annyiban helytálló, hogy a társasház közgyűlési határozatai érvénytelenségét megállapító ítéletek anyagi jogereje köti a bíróságot, azokat nem lehet csupán amiatt figyelmen kívül hagyni, hogy elismerés folytán, azaz érdemi jogvita nélkül kerültek meghozatalra. Azonban az, hogy a bíróság a perbeli közgyűlés összehívását megelőző egyes közgyűlési határozatokat érvénytelenített, illetve a perbeli közgyűlést követően elfogadott határozatokat szintén érvénytelenített jelen jogvita elbírálása szempontjából nem releváns tekintettel arra, hogy nem változtatnak azon, hogy a 2016. június 2-án párhuzamosan tartott közgyűléseken hozott határozatok miatt a perbeli közgyűlés összehívásának időpontjában nem volt megállapítható, hogy ki az alperes törvényes képviselője. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a 2017. május 11-ei C jelű közgyűlési határozaton alapuló jogerős ítéletek már csak amiatt sem vehetők bizonyítékként figyelembe jelen jogvita elbírálása során, mivel azok a perbeli közgyűlési határozatokat követően kerültek elfogadásra.
- [10] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [11] 1.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.880/2021/11. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert az véleménye szerint sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [12] Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság tévesen vonta le azt a következtetést, hogy nem volt joga az intézőbizottság elnökeként a közgyűlés összehívására. Az indítványozó szerint megállapítható lett volna az, hogy a 2016. október 10-ei közgyűlés összehívására joga volt mint intézőbizottsági elnöknek, mert június 2-án az általa összehívott közgyűlés érvénytelenítette a másik közgyűlés határozatát azt követően, hogy azt berekesztették és öt ezután az intézőbizottság elnökének megválasztották. Az indítványozó azt kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság iratellenesen egyidejűnek tekintette a közgyűlési határozatokat, amivel a felperes pernyertességét kívánta előmozdítani. Mindez véleménye szerint sérti a törvény előtti egyenlőség elvét és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot.
- [13] Az indítványozó a főtktári tájékoztatás és hiánypótlásra történő felhívást követően annyiban módosította indítványát, hogy a másodfokú ítélet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát sérti. Álláspontja szerint a bíróság ugyanis nem indokolta meg, hogy a becsatolt közgyűlési jegyzőkönyvben foglaltakkal szemben miért tekintette egyidejűleg összehívottnak az általa és a lakók másik

része által összehívott közgyűlést. A bíróságok nem vizsgálták megfelelően az általa előterjesztett bizonyítékokat és érveket, elmaradt a kifogásolt döntés ténybeli és jogi alapjainak kimerítő ismertetése.

- [14] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [15] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.880/2021/11. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogai kimerítését követően.
- [16] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [17] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az e) pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miért és mennyiben sérti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése tekintetében az indítványozó nem adott elő semmilyen indokolást, így a panasz e tekintetben nem felel meg a határozott kérelem fent megjelölt követelményeinek. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására. Az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [18] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [19] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem a bírósági eljárásra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozik. Mivel azonban az indítvány a bíróságok eljárásával és döntéseivel kapcsolatban tartalmaz indokokat a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére vonatkozóan, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet tartalma szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állító indítványi elemként bírálta el {3178/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [39]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [21] A támadott bírósági ítélettel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekinti alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.

- [23] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az indokolási kötelezettség konkrét ügyben történő megsértésének kételye sem merül fel, a Fővárosi Törvényszék határozatában számot adott az érdemi döntést alátámasztó lényeges érvekről. Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint „a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az Alkotmánybíróság itt is hangsúlyozza, hogy önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [24] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [25] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/529/2022.

• • •